

สาลี แก้วตาทิพย์ 2550: บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางโบราณสถาน
โบราณวัตถุ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อม) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม ประชานกรรมการ
ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์, Ph.D. 160 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทาง
โบราณสถาน โบราณวัตถุของพระสงฆ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและศึกษาบทบาทของ
พระสงฆ์ที่สัมพันธ์กับการดำเนินการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางโบราณสถาน โบราณวัตถุของ
พระสงฆ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรที่ศึกษา คือ พระสงฆ์ที่จำพรรษาอยู่ในวัดที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน
โบราณวัตถุต่อกรมศิลปากร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 111 รูป เก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และค่าไคสแควร์
ในการทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางโบราณสถาน
โบราณวัตถุ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีบทบาทในการอนุรักษ์อันได้แก่ การดูแลบำรุงรักษา
ป้องกันปฏิสังขรณ์ ซ่อมแซม โบราณสถาน โบราณวัตถุ การรณรงค์สนับสนุน โครงการเผยแพร่
ความรู้และจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า
บทบาทของพระสงฆ์สัมพันธ์กับประสบการณ์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอื่นๆ อายุพรรษา
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่และบุคคลภายนอก การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ สภาพปัญหาต่อการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญคือ การขาดงบประมาณ การดำเนินการ
อนุรักษ์ล่าช้า การขาดความร่วมมือระหว่างวัดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะที่สำคัญของ
กลุ่มตัวอย่าง คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางโบราณสถาน โบราณวัตถุ ควรเป็นหน้าที่ความ
รับผิดชอบของทุกฝ่ายทุกคน ทั้งพระสงฆ์ ประชาชนทั่วไป ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่
เกี่ยวข้องโดยตรง คือ กรมศิลปากร